

Verslag van de werkzaamheden van de Raad van Toezicht van Jade Zorggroep over het jaar 2016

De Raad van Toezicht heeft tot taak toezicht te houden op de Raad van Bestuur (bestuurder) en op de algemene gang van zaken binnen Jade Zorggroep, in het bijzonder de realisatie van de doelstelling van de organisatie en haar stichtingen (1), de strategie, de interne risicobeheersings- en controle, de financiële verslaglegging en de naleving van wet- en regelgeving (artikel 8, lid 1 van de statuten).

De Raad van Toezicht staat de bestuurder terzijde door als klankbord te functioneren (artikel 8, lid 2).

De Raad van Toezicht sluit aan bij de door de NVTZ (2) geformuleerde Governance principes.

In het verslagjaar is de samenstelling van de Raad gewijzigd door het toetreden van twee nieuwe leden.

De Raad verricht haar werkzaamheden op geleide van haar jaaragenda.

In het verslagjaar besteedde zij in het bijzonder aandacht aan de hiernavolgende onderwerpen, voor dit verslag als gegroepeerd:

- I. Externe ontwikkelingen
- II. Kwaliteit
- III. Bestuur en Organisatie
- IV. Raad van Toezicht

I. Externe ontwikkelingen

Capaciteit

Jade werkt binnen het in 2015 door het Ministerie van Veiligheid en Justitie ingevoerde model voor opvang en begeleiding voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen, zowel statushouders als niet-statushouders. Dit model omvat onder meer de toewijzingssystematiek op grond van aanbestedingen en de systematiek van bezettingsfinanciering met een belangrijke rol voor NIDOS, de landelijke organisatie voor jeugdbescherming voor – onder meer – vluchtelingen.

Op basis van de door zowel het COA als NIDOS aangegeven prognoses wat betreft instroom en capaciteitsbehoefte prognosticeerde Jade aan het begin van het verslagjaar een groei van de capaciteit. Om aan de verwachte vraag en contractuele verplichtingen te voldoen (onder meer de verplichting om capaciteit voor opvang en begeleiding beschikbaar te hebben), richtte Jade een projectorganisatie in, gericht op de uitbreiding van de opnamecapaciteit en personele formatie.

Reeds vanaf de derde maand van het verslagjaar stagneerde de geprognosticeerde groei. Nog voor de zomer ging de instroom zelfs fors dalen.

De Raad van Toezicht besprak verschillende keren met de bestuurder deze ontwikkelingen en de vergaande doorwerking hiervan naar personeel, organisatie, financiën en de relatie van Jade met haar financiers, respectievelijk opdrachtgevers.

Maatschappelijke discussies over opvang en integratie

De Raad van Toezicht heeft op meerdere momenten in het verslagjaar de bredere maatschappelijke context met betrekking tot de vluchtelingenproblematiek bij haar toezicht betrokken:

1. Zij heeft zich onder meer afgevraagd of en in hoeverre de capaciteit en expertise van Jade van betekenis kan zijn voor opvang en begeleiding van elders in Europa (o.m. Calais, Griekenland, Italië) in vluchtelingekampen verblijvende / vastgelopen minderjarigen. Besluitvorming ligt hierbij op (landelijk, Europees) niveau. Jade als uitvoeringsorganisatie kan in het vigerende model geen instroom realiseren buiten de politiek gestuurde kaders.
2. De Raad heeft bij de bestuurder aangedrongen op een uitwerking van mogelijkheden voor het voortzetten van begeleiding van vreemdelingen die zij begeleidt na het bereiken van de meerderjarigheid. Bestuurder en MT hebben beleid geformuleerd en een projectplan opgesteld. Bij verschillende gemeenten heeft Jade ook voor het jaar 2017 aanbestedingen gedaan in het kader van de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) om begeleiding voor '18+ ers' te realiseren.

Wet- en regelgeving

In de wet- en regelgeving waarmee Jade te maken heeft, zijn er voortdurend veranderingen.

Mede op aangeven van de Raad heeft de bestuurder capaciteit in de staf vrijgemaakt om de veranderingen en hun doorwerking naar Jade in beeld te brengen. Interne rapportage is in het verslagjaar van de grond gekomen. De Raad zal in de komende jaren het effectief 'monitoren' door de organisatie van de veranderingen in de aandacht houden.

Het belang van aandacht voor nieuwe wet- en regelgeving werd onderstreept toen bij een interne melding van een vermoeden van misstanden, bleek dat Jade nog geen regeling had zoals bedoeld in de per 1 juli 2016 ingevoerde wet Huis voor Klokkeluiders.

Positie van Jade in de keten

Op verzoek van de Raad heeft de bestuurder een analyse opgesteld van de gehele keten voor de opvang en begeleiding van minderjarige vreemdelingen. De Raad heeft deze analyse besproken, met onder meer aandacht voor de posities en relaties die voor de dienstverlening en organisatie van Jade van belang zijn.

Een van de aandachtspunten hierbij waren de verschillende inspecties, ieder met hun specifieke eisen en werkwijze.

II. Kwaliteit

Op het gebied van kwaliteit van opvang, begeleiding en onderwijs heeft zich in het verslagjaar veel afgespeeld. De Raad was in het bijzonder betrokken op de onderstaande punten.

Kwaliteitssystematiek

De bestuurder heeft besloten tot een geleidelijke overgang van de reeds jaren vertrouwde HKZ-systematiek naar een ISO-gerelateerde manier van kwaliteitsborging en monitoring. Dit is ook binnen de Raad besproken, onder meer op het jaarlijkse overleg van de Ondernemingsraad met de Raad van Toezicht.

Een tweede pijler van de interne kwaliteitssystematiek zijn de interne en externe audits. De Raad neemt kennis van de opgestelde rapportages en bespreekt deze indien relevant.

Dit geldt ook voor de incidentrapportages.

Externe inspecties

Op verschillende momenten in het jaar hebben inspecties binnen Jade geïnspecteerd.

Dit betreft zowel aangekondigde als onaangekondigde bezoeken:

1. Onderzoek naar kwaliteit van opvang voor AMV door de inspectie Jeugdzorg (2 mei 2016)
2. Hertoets Beschermd Opgang door de Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie Veiligheid en Justitie (13 december 2016)
3. Kwaliteitsonderzoek PO Oranje de Vaart door de Onderwijsinspectie (8 december 2016)

De Raad heeft zich over de uitkomsten van deze inspecties laten informeren. Zij heeft met voldoening vastgesteld dat de inspecties positieve waarderingen gaven. Dit kan als een verheugende verbetering ten opzichte van 2015 worden aangemerkt. En laat zien dat de inspanningen van de organisatie om te voldoen aan kwaliteitseisen vruchten afwerpt.

Beschermd Opgang

De gezamenlijke Inspecties van Veiligheid & Justitie en Jeugdzorg hebben in het laatste kwartaal van 2015 hun rapportage uitgebracht over hun beoordeling van de kwaliteit van de Beschermd Opgang. De beide Inspecties waardeerden 60% van de door haar beoordeelde kwaliteitsaspecten als onvoldoende.

De Raad heeft met de bestuurder zowel deze beoordeling als de in gang gezette verbetertrajecten intensief besproken. In het eerste kwartaal van het verslagjaar is daar ook een extra vergadering van de Raad met de bestuurder aan gewijd. Medio 2016 waren alle noodzakelijke verbeteringen geïmplementeerd.

Onderwijs

Mede naar aanleiding van rapportages van de Onderwijsinspectie als ook op basis van interne bevindingen en rapportages, heeft de Raad aangedrongen op een kwaliteitsontwikkelingstraject in het onderwijs. Met de inspectie constateerde de Raad een grote betrokkenheid, elan en deskundigheid bij de medewerkers. Kern van het ontwikkelingstraject zou moeten zijn om elan en deskundigheid aan te laten sluiten bij de criteria en terminologie met betrekking tot kwaliteit zoals de Onderwijsinspectie hanteert, zowel ten aanzien van het Primaire Onderwijs als het Voortgezet Onderwijs.

Het ontwikkelingstraject heeft vorm gekregen. Reeds in het verslagjaar waren er positieve resultaten. In 2017 zal het traject worden afgerond.

III. Bestuur en Organisatie

Beleid en jaarplan

De Raad heeft het door de bestuurder opgestelde beleids- of jaarplan besproken. Dit wordt opgesteld volgens de INK-methodiek en geeft onder meer inzicht in de keuzes en prioriteiten binnen de verschillende bestuurlijke en management aandachtsgebieden.

Raad van Bestuur

Twee leden van de Raad van Toezicht, de 'commissie van werkgeverschap' voerden op basis van de hiertoe vastgestelde systematiek het jaarlijkse functioneringsbeoordelingsgesprek met de bestuurder. Er is verslag van het gesprek gedaan naar de gehele Raad.

Overleg met de Ondernemingsraad

Op uitnodiging van de Ondernemingsraad hebben de Raad van Toezicht en OR eenmaal overleg gevoerd, te weten in oktober. Het betrof een thematisch overleg waarin twee elementen centraal stonden: 'Kwaliteit' en 'Communicatie / Dialoog'. Evenals in voorgaande jaren heeft de Raad van Toezicht een sterke betrokkenheid bij de leden van de OR op en kennis van de organisatie (en doelgroep) kunnen vaststellen.

Organisatieontwikkeling

In het verslagjaar is de hoofdstructuur van de organisatie niet gewijzigd. Bestuurder, MT en staf hebben veel aandacht besteed aan de noodzakelijke aanpassingen als gevolg van de grote discrepantie tussen capaciteitsprognose en realisatie.

Een grote 'flexibele schil' en een strakke prognose wat betreft aantal en aard van tijdelijke dienstverbanden heeft de personele capaciteit op orde gehouden, dat wil zeggen een zo beperkt mogelijk aantal bovenformatieve posities.

Enkele locaties die op basis van prognose reeds waren gehuurd en ingericht, zijn helaas leeg blijven staan. Jade heeft ze weer moeten afstoten.

Een aantal inhoudelijke projecten, zoals de uitwerking van het 'O-O-O-concept' (=de relatie tussen Opvang, Opvoeden en Onderwijs) is gestagneerd.

De Raad heeft een en ander enkele malen met de bestuurder besproken.

In het verslagjaar is besloten tot een wijziging van de juridische hoofdstructuur, met het wijzigen van Stichting Jade Friesland in Stichting Jade Noord en de oprichting van Stichting Jade West.

Financieel beleid

Mede op grond van het rapport van de accountant en de hierbij behorende managementletter gaf de Raad van Toezicht goedkeuring aan de Jaarrekening 2015. Zij verleende hiermee de bestuurder decharge voor het gevoerde financiële beleid.

In het verslagjaar besprak de Raad op iedere vergadering de prognose en realisatie van de financiën, zowel voor de organisatie als geheel als de onderscheiden onderdelen.

Als gevolg van de gewijzigde instroom heeft de bestuurder, mede op verzoek van de Raad, lopende het verslag- en boekjaar een gewijzigde (sluitende) begroting voorgelegd.

Melding van een vermoeden van misstanden

In de maand augustus van het verslagjaar ontving de Raad van Toezicht een schriftelijke melding van vermoede integriteitsschendingen en / of misstanden van maatschappelijk belang van een medewerker in tijdelijke dienst van de Jade Zorggroep.

De melder voelde zich benadeeld als gevolg van zijn melding en vond dit in strijd vindt met de per 1 juli 2016 van kracht zijnde wet Huis voor Klokkenluiders dan wel goed werkgeverschap.

Hoewel ongebruikelijk heeft de Raad de melding zelf onderzoek genomen door een commissie bestaande uit twee leden van de Raad. Reden van dit eigen onderzoek is het binnen Jade ontbreken van een regeling op grond van de hiervoor genoemde wet en dat de melding zich mede richtte op het handelen van de bestuurder. De commissie heeft alle onderscheiden elementen van de melding onderzocht. Zij heeft aan de Raad haar bevindingen gerapporteerd. Er is geen sprake van integriteitsschendingen in Jade, noch van misstanden van maatschappelijk belang. De melding mistte hier iedere grond.

Wel heeft het onderzoek duidelijk gemaakt dat op enkele aspecten van de bedrijfsvoering en communicatie sprake is van kwetsbaar en suboptimaal beleid / uitvoering. Mede op grond van de analyse van de commissie zijn aanbevelingen voor verbetering opgesteld.

IV. Raad van Toezicht

Samenstelling Raad van Toezicht

In het verslagjaar is de samenstelling van de Raad van Toezicht gewijzigd als gevolg van het toetreden van twee nieuwe leden, mevr. Van der Feen en de heer Van der Meer:

Per 1 januari 2016	Per 31 december 2016
De heer B. Stuurwold, voorzitter	De heer B. Stuurwold, voorzitter
De heer A. J. Schokker	De heer A. J. Schokker
De heer K. Vester	De heer K. Vester
De heer E. van der Vet	De heer E. van der Vet
Mevrouw L. Poortman – de Boer	Mevrouw L. Poortman – de Boer
	Mevrouw M. van der Feen
	De heer D. van der Meer

Eigen deskundigheid

In de jaren 2014 en 2015 heeft de Raad intensief aandacht besteed aan de ontwikkeling van haar eigen deskundigheid, in het bijzonder door een langlopende training vanuit het aanbod van de NVTZ.

In het verslagjaar heeft de Raad geen activiteiten op het gebied van de eigen deskundigheidsbevordering ontplooid.

Een lid van de Raad heeft in het verslagjaar deelgenomen aan een bijeenkomst van deskundigheidsbevordering voor toezichthouders van de NVTZ. Hij heeft over de bijeenkomst in de Raad gerapporteerd.

Vergaderingen

De Raad kwam in het verslagjaar zeven keer in vergadering bijeen, waarvan een extra vergadering.

Interne contacten en oriëntatie

Leden van de Raad waren aanwezig bij verschillende gebeurtenissen in de organisatie:

- resultaatvoorlichting inspectierapport Beschermd Opleidingsinstelling door Inspectie Jeugdzorg en Inspectie Veiligheid en Justitie
- voorlichting over de Zomerschool
- Theater van de Wereld

Enkele malen vergaderde de Raad op een van de locaties van Jade. Voorafgaand aan de vergaderingen vonden werkbezoeken/ gesprekken met medewerkers en bewoners op de locatie plaats.

(1)

Jade Zorggroep is de groepsaanduiding van de stichtingen: stichting Jade Mater (KvK. nr. 04066218), stichting Jade Vastgoed (KvK. nr. 57983755), stichting Deja Zorg (KvK nr. 01140672), stichting Jade College (KvK nr. 51484676), Stichting Jade FleOve (KvK nr. 01140678), stichting Jade Drenthe (KvK nr. 01140685), stichting Jade MO (KvK nr. 61799750), Stichting Jade West (KvK nr. 65042166) en Stichting Jade Noord (KvK nr. 01140696).

(2)

NVTZ: Nederlandse Verenigingen van Toezichthouders in Zorginstellingen.

In het verslagjaar heeft de RvT haar functioneren gebaseerd op de tot najaar 2016 vigerende Zorgbrede Governance Code. In het jaar 2017 zal de RvT de eind 2016 door de ledenvergadering van de NVTZ vastgestelde nieuwe code beoordelen op nut en noodzaak van invoering als grondslag voor haar positie en functioneren.

Jade Zorggroep en de leden van de Raad van Toezicht zijn lid van de NVTZ.

Het jaarverslag 2016 van de Raad van Toezicht is vastgesteld in de vergadering van de Raad van Toezicht dd. 16 februari 2017. Het verslag wordt op de website van Jade Zorggroep geplaatst en opgenomen in het jaarverslag van de Jade Zorggroep.

Namens de Raad

B. Stuurwold, voorzitter